

© LUC VAN DIJCK

PROEFVELDBEZOEK BOTTELARE: 'EEN FUSARIUMJAAR'

Het huidig groeiseizoen is niet normaal verlopen met temperaturen onder het gemiddelde en neerslag ver boven het gemiddelde. Een moeilijke zaai en een verzadigde bodem door de vele regen in juni, dat blijft niet zonder gevolgen. Toch lagen veel proeven er nog goed bij op de proefvelden in Bottelare op 29 juni. – *Luc Van Dijck*

“Uit de slechte weersomstandigheden kunnen we veel leren. Dit jaar is een fusariumjaar. De regen tijdens de bloei was ‘ideaal’ voor fusarium. Dat geeft mogelijkheden voor het onderzoek maar is nefast voor de praktijk. De onderzoekers kunnen de variëteiten beter screenen en strategieën voor gewasbescherming aanpassen”, zei Geert Haesaert van proefveld UGent tijdens zijn inleiding op het proefveldbezoek. Hij vermeldde ook de drie lopende IWT-projecten. Eén heeft betrekking op de duurzame beheersing van plaaginsecten in graangewassen. Een tweede gaat over de bepaling van schadepremie bij alternaria en een derde bestudeert de invloed van de gewasrotatie op het voorkomen van fusarium en mycotoxinen bij maïs en de gevolgen voor melkvee. Decaan Patrick Steelandt van de faculteit Natuur en Techniek van HoGent had

eerder ook al gewezen op het baanbrekende en praktijkgerichte onderzoek dat hier gebeurt inzake gewasbescherming en duurzame landbouw. Hij vermeldde ook het driejarig multidisciplinair onderzoeksproject over de mogelijkheden om

.....
De regen tijdens de bloei was
'ideaal' voor fusarium.
.....

alternatieve granen en pseudogranen lokaal en rendabel te telen en te vermarkten. Een nieuw multidisciplinair project ‘vers van de pers’ dat werd aangekondigd, was het onderzoek naar de verbetering van de kwaliteit van hennep voor hoogwaardige textieltoepassingen ter vervanging van katoenvezels. Het

onderzoek bestrijkt de hele keten: van de teelt tot de verwerking en zelfs de verwerking van het restmateriaal.

Plaaginsecten in granen

Onderzoeker Elias Van de Vijver (UGent) gaf op het veld commentaar bij zijn project over plaaginsecten in de graanteelt. “De uitdaging is om aangepaste advies-systemen op te stellen voor een verantwoorde beheersing van bladluizen en graanhaantjes in tarwe. Voor het graanhaantje bestaat er immers geen advies-systeem voor onze regio. Andere bestaande systemen houden onvoldoende rekening met de aanwezigheid van natuurlijke vijanden. Deze kunnen de schade beperken zodat er geen insecticidebehandeling nodig is. Natuurlijke vijanden vragen een goede omgeving om te overleven ook wanneer er weinig aantasting is. Dit onderzoek is erop gericht een predic-

tiemodel voor de bepaling van de schade-drempels voor graanhaantjes en bladluizen op te stellen.”

Quinoa

Wat het project over alternatieve granen en pseudogranen betreft, gaven Anneline Christiaens (UGent) en Joos Latré (HoGent) uitleg bij de teelt van quinoa. “Op onkruidvrije percelen lukt de teelt van quinoa het best en kan het een behoorlijk rendement opleveren. Na triage kan quinoa rond 1500 kg per ha opbrengen. Het gewas wordt geoogst met de maaidorser. Onkruidbestrijding is een probleem en er zijn nog geen middelen toegelaten. Onkruid kan mechanisch aangepakt worden maar lukt het ook akkerbouwmatig?” Voor de herbicidenproef werden twee rassen uitgezaaid (op 9 mei): Jessie en het iets latere Pasto. De percelen 1 tot 7 werden enkel in vooropkomst behandeld; de percelen 8 tot 12 werden ook bijkomend behandeld met een grassenmiddel waardoor ook hane-poot werd aangepakt. Al bij al hadden alle percelen veel te lijden onder de regen en in het algemeen was ook de quinoa fel uitgedund in een aantal objecten. Maar het moet gezegd dat voor deze proef ook niet het beste perceel werd uitgekozen... Quinoa reageert immers vrij sterk op structuurgebrek en precies dit werd nog extra in de hand gewerkt door de overvloedige regen.

Onkruidbestrijding in maïs

Traditioneel liggen in Bottelare meerdere proeven in maïs aan. Met Joos Latré bezochten wij de proeven rijenbesteding

en geïntegreerde onkruidbeheersing in maïs en maïs met onderzaai van gras. De proef rond geïntegreerde onkruidbeheersing en maïs met onderzaai van gras kadert in de beperking van het gebruik van terbuthylazine (TBA). “Geïntegreerde bestrijding in maïs betekent dat gezaaid wordt op een goed perceel, bij voorkeur in vruchtwisseling, dat de onkruidvegetatie goed in beeld gebracht wordt en dat in functie daarvan tijdig en met de juiste middelen behandeld wordt.” Volgende objecten liggen in de proef aan: 1. Behandeld in voor-opkomst en na-opkomst (3-4 bladstadium); 2. Na-opkomstbehandeling; 3. Vals zaaibed + na-opkomst; 4. Vals zaaibed + na-opkomst gereduceerd; 5. Wiedeggen in voor- en na-opkomst + behandeling 4 bladstadium; 6. Wiedeggen in voor- en na-opkomst + rijenbespuiting + schoffelbewerking tussen de rijen in 5 bladstadium; 7. en 8. Maïs + gelijktijdige inzaai van rietzwenkgras + onkruidbestrijding; 9. en 10. Maïs met onderzaai van Italiaans raaigras.

Joos Latré gaf volgend commentaar bij deze proef. “De zaaidatum was 4 mei. Objecten 3 en 4 werden iets te laat op 18 mei ingezaaid. Object 6 kon door het slechte weer slechts éénmaal geschoffeld worden in combinatie met de rijenbespuiting en in de objecten 9 en 10 zal door de slechte weersomstandigheden de inzaai van Italiaans raaigras niet meer kunnen gebeuren. Er was geen verschil te zien tussen de chemische bespuiting aan de normale of gereduceerde dosis op een basis van wiedeggen. De behandeling in voor-opkomst werd uitgevoerd met de combinatie Adengo-Frontier Elite.

Adengo is een nieuw middel voor de bestrijding tegen veelknopigen, kamille, zwarte nachtschade, kruiskruid, hane-poot, naalbaar, duist... In het algemeen zien we goede resultaten zonder TBA. Door de vochtige bodem heeft het bodemherbicide goed gewerkt. Het komt er op aan in vooropkomst een goede basis te leggen. Bij een kleine onkruid-druk, en mits een goede werking, kan dit in sommige omstandigheden volstaan. Zonder TBA moet een reeks andere producten ingezet worden. In de midde-lencombinaties in na-opkomst is Peak een goede vervanger voor TBA.” Het is afwachten hoe de gewassen zich verder zullen ontwikkelen en wat de oogstresultaten zullen zijn.

Triticale

Veerle Derycke (UGent) leidde ons door de rassenproeven triticale en winter-tarwe. Bij de rassenproef triticale liggen negen rassen in proef. In de plots waar geen fungicidebehandeling werd toegepast, waren de rassen zwaar aangetast door gele roest. Enkele zijn er helemaal aan ten onder gegaan. Borodine en Vuka waren de gezondste rassen voor gele roest. Op hun nog groene bladeren werd eind mei - begin juni echter wat bruine roest gezien. Exagone was ook aangetast door meeldauw. “De conclusie is dat je de triticale goed moet verzorgen. Aandacht voor ziektebestrijding is nodig. Hier zijn twee fungicidebehandelingen toegepast, een vroege behandeling tegen gele roest en een aarbehandeling, tijdig en met de juiste middelen. Die blijken zeer succesvol te zijn en laten goede opbrengsten verhopend. Triticale weinig of niet behandelen zoals vroeger lukt niet meer. De veredeling naar meer opbrengst en kwaliteit heeft een grotere ziekte-gevoeligheid met zich meegebracht. Daarom loopt er hier nu ook een veredelingsprogramma om de robuustheid en ziekteresistentie van triticale terug te halen.” Op het proefveld is dit nieuwe materiaal uit het veredelingsprogramma te zien. Kevin Dewitte (UGent): “We hebben genotypes met mooi, gezond én onbehandeld materiaal, die zullen toelaten om in de toekomst meer stabiele en ziekteresistente rassen te kunnen telen. De uitdaging is te selecteren naar droogtetolerante types met een verruimde genetische basis. Er zit nog veel potentieel in triticale, ook al blijft het een teelt die eerder past op marginale gronden.”

1 Elias Van de Vijver (UGent) doet onderzoek om een adviesstelsel op te stellen voor een verantwoorde beheersing van bladluizen en graanhaantjes in tarwe. 2 Joos Latré (HoGent) geeft uitleg bij de proef geïntegreerde onkruidbeheersing in maïs en maïs met onderzaai van gras.

Wintertarwe

33 rassen worden beproefd in de rassenproef wintertarwe, een proef in het kader

van het LCG. Veerle Derycke: "Er werd gezaaid, in goede omstandigheden, op 31 oktober 2015. Er werden drie fungicidebehandelingen toegepast: op 2 en 25 mei en een aarbehandeling op

7 juni. De eerste gele roest werd in Vlaanderen reeds in januari gesignaleerd, maar in de rassenproef te Bottelare werden pas begin april symptomen waargenomen. Echter begin mei was een

behandeling nodig omdat veel rassen aangetast waren. Septoria kreeg in de natte omstandigheden die we kenden vrij spel waardoor een behandeling zich opdroeg. Witziekte werd niet vastgesteld." De omstandigheden tijdens de bloei, met elke dag regen van de vroegste tot de laatste bloei, waren ideaal voor fusarium, met mogelijks gevolgen voor de opbrengst en met het risico op de vorming van mycotoxinen. Er werden reeds intensief tellingen uitgevoerd om de aantasting door fusarium bij de verschillende rassen te quoteren, waarbij al duidelijke verschillen tussen de rassen te merken waren. In het voorjaar, op 17 maart en 2 mei, werd een insecticidebehandeling toegepast wegens een hoge bladluisdruk. "De evolutie van de wintertarwes de volgende weken, samen met de oogstresultaten, zullen meer informatie geven over de kansen van de beproefde rassen", aldus nog Veerle Derycke. ■

Veerle Derycke (UGent): "De wintertarwes hadden door de vele regen tijdens de bloei veel last van fusarium. Het is afwachten welke invloed dat zal hebben op de opbrengst en op het risico op de vorming van mycotoxinen bij de rassen in proef."